

Esély és esélyegyenlőség a sportban

A FAIR PLAY ESZMÉNY KIALAKULÁSA

Javasolt feldolgozási idő: 20 perc

A [Tűzszekerek](#) című filmben többféle magatartás és gondolkodásmód is megjelenik a sporttal kapcsolatban. A film abban a korban játszódik, amikor az amatőr sport eszménye mellett már lehetővé vált a társadalmi felemelkedés is a sport révén. Az egyik főszereplő, Harold Abrahams úgy érzi, származása megakadályozza, hogy magasabbra lépjen a társadalmi ranglétrán. Úgy gondolja, hogy esetleges sportsikerei, főként egy olimpiai aranyérem, megnyitja majd előtte a jobb köröket. A győzelem ezért számára elengedhetetlenül fontos. Így beszél: „*En nem azért kezdtem futni, hogy megverjenek. Azért futok, hogy győzzek. Ha nem tudok győzni, nem futok.*”

Az alábbi párbeszéd részlet a filmből. (Forrás: [Tűzszekerek - Wikidézet](#)) A részletben az egyetemi vezetés által képviselt amatőrizmus és a győzelem elsődlegességét hangsúlyozó professzionalizmus álláspontja ütközik össze.

Trinity College igazgatója: Mi Cambridge-ben mindig büszkék voltunk atlétikai tradícióinkra. Mindig az volt a véleményünk, hogy a sportolás elengedhetetlen eszköz az angol ifjúság sokoldalú nevelésében. Erősíti a jellemet, fejleszti a lelki erőt és a vezetői szellemet, de elsősorban a lemondó áldozatkészséget, bajtársi szellemet és a felelősséget egymás iránt. Egyetért ezzel?

Harold Abrahams: Igen uram. Hogyne.

Trinity College igazgatója: Abrahams, egyetemünk berkeiben sajnos egyre növekszik a gyanakvás – és ezt nem azért mondom, mintha az eredményét bármelyest kisebbiteni akarnám, ellenkezőleg, nekünk hoz dicsőséget –, szóval az a gyanú, hogy a siker utáni sóvárgásában megfeledkezett ezekről az eszményekről. [...]

Caius College igazgatója: Azt mondják, ön edzőt szerződtetett.

Harold Abrahams: Igen, Mr. Musabbinit.[...]

Caius College igazgatója: Úgy kell ezt értenünk, hogy ön ezt a Mr. Musabbinit hivatásosként alkalmazza?

Harold Abrahams: Sam Musabbini a legkiválóbb, a legmodernebb, a legkövetkezetesebb atlétaedző Angliában. Megtiszteltetésnek veszem, hogy engem méltónak talált a figyelmére.

Caius College igazgatója: Végső soron mégiscsak hivatásos.

Harold Abrahams: Mi más lenne, ha ő a legjobb?

Trinity College igazgatója: Á nem, Mr. Abrahams. Itt az az érzésem a felfogásunk különbözik. Ugyanis a mi öreg egyetemünk hisz abban, hogy csak az amatőr sport hozza meg azokat az eredményeket, amelyeket az imént emlegettünk.

Harold Abrahams: Én amatőr vagyok, uram.

Trinity College igazgatója: De önnek hivatásos edzője van. És ez kétségtelenül professzionalista vonás. Az elmúlt évben nem is fordított másra figyelmet, csak a technikája csiszolására, feltételezem az egyéni siker és dicsőség érdekében. Ez az eljárás nem erősíti túlságosan az esprit de corpst [a csapatszellemet].

Harold Abrahams: Mindenekelőtt cambridge-i diák vagyok. Ezenkívül pedig angol vagyok. Amit eddig elértem, és amit el szándékozom érni az a családom, az egyetemem és a hazám dicsőségét szolgálja. És nehezményezem, hogy önök mást feltételeznek.

Caius College igazgatója: Önnek az a célja, hogy nyerjen bármi áron, vagy tévedünk?

Harold Abrahams: Nem bármi áron. A szabályok adta lehetőségeken belül. Vagy többre értékelnék, ha nemes gesztusokkal veszítenék?

Caius College igazgatója: Többre, mint egy túláhított győzelmet.

Trinity College igazgatója: Azt hiszem kedves gyermekem, hogy az elképzelései egy kicsit a plebsz gondolkozására emlékeztetnek. Maga az elithez tartozik. És ennél fogva eszerint is kell viselkednie.

Harold Abrahams: Köszönöm uraim a kedves vendéglátást. Az este rendkívül tanulságos volt számomra. Jó éjszakát uraim. Önök, uraim pontosan ugyanúgy vágynak a győzelemre, mint én; de könnyen, izzadság nélkül elérni, ahogy az istenek. Az önök értékei idejétmúlt, iskolás, cserkészfiú eszmények. De ezzel csak saját magukat csapják be. Én a tökéletesség ostromlásában hiszek. És a jövő mindenképp az enyém.

Emeld ki a szövegből azokat a fogalmakat, amelyek jól tükrözik az egyik, illetve a másik álláspontot, és kísérel meg őket párba állítani! Hasonlítsd össze az ellentétpárok alkotta oszlopokat, és próbálj választ adni a kérdésre, vajon igaza volt-e a filmbéli Harold Abrahamsnak, hogy az ő felfogása valósul meg a jövőben?

[illegible]